

Kromann Reumert
Att.: Jacob Høeg Madsen
Sundkrogsgade 5
2100 København Ø

6. juni 2017

Afgørelse om Gadbjerg Hjælpeforenings modtagelse af indlån

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Afgørelse

Iben Have Thomsen, repræsenteret ved advokat Jacob Høeg Madsen, har bedt Finanstilsynet tage stilling til, om Gadbjerg Hjælpeforenings, som er en forening under oprettelse (Foreningen), forventede aktiviteter er omfattet af kravet om pengeinstitutlignelse i § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed (FIL).

Finanstilsynets vurderer, at Foreningens aktiviteter ikke vil kræve tilladelse i henhold til § 7, stk. 1, 1. pkt., i FIL. Ved afgørelsen lægger Finanstilsynet vægt på, at Foreningen planlægger at modtage indskud fra en på forhånd afgrænset kreds af personer på under 1.000 personer, som har tilknytning til Foreningens virkeområde.

2. Sagsfremstilling

Advokat Jacob Høeg Madsen har på vegne af Iben Have Thomsen rettet henvendelse for at få Finanstilsynets vurdering af, hvorvidt Gadbjerg Hjælpeforening (Foreningen), som er en forening under oprettelse, er omfattet af kravet om pengeinstitutlignelse.

Foreningens formål er at varetage økonomiske interesser for grundejerne i postnummer 7321 Gadbjerg. Det fremgår af advokatens skrivelse, at Foreningen skal bidrage til, at der kan handles ejendomme i Gadbjerg, da det kan være vanskeligt for grundejerne at opnå ordinær realkreditfinansiering.

Foreningen vil tage imod indskud fra medlemmerne, som forrentes årligt, og som har ét års opsigelsesvarsel, jf. Foreningens vedtægter §§ 4 og 5.

Det fremgår af Foreningens vedtægter § 5, stk. 3, at det er Foreningens bestyrelse, som træffer beslutning om, hvordan indskuddene skal forvaltes, og

ERHVERVSMINISTERIET

at det bl.a. kan ske ved at foretage udlån og/eller placere midlerne i obligationer eller aktier. Det fremgår af advokatens tilhørende skrivelse, at det primære formål med Foreningen er at yde udlån.

3. Retligt grundlag

Det skal vurderes i hvilket omfang de planlagte aktiviteter for Foreningen falder ind under § 7 i FIL. Ordlyden af denne bestemmelse fremgår delvist nedenfor:

”§ 7. Virksomheder, der udøver virksomhed, som består i fra offentligheden at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales samt i at yde lån for egen regning, dog ikke på grundlag af udstedelse af realkreditobligationer, jf. § 8, stk. 3, skal have tilladelse som pengeinstitut. Pengeinstitutter må kun udøve virksomhed som nævnt i bilag 1 samt virksomhed efter §§ 24-26.

Stk. 2. Pengeinstitutter kan få tilladelse efter § 9, stk. 1, til at udføre de i bilag 4, afsnit A, nr. 1, 2, 4, 5 og 8, nævnte aktiviteter.

...

Stk. 4. Pengeinstitutter, staten og udenlandske kreditinstitutter, der opfylder betingelserne i § 1, stk. 3, og §§ 30 eller 31, har eneret til ved henvendelse til offentligheden at tilbyde sig som modtagere af indlån.

Finanstilsynet har desuden den 4. juli 2012 offentliggjort en vejledende udtalelse om, hvorvidt en virksomheds aktiviteter falder ind under FIL § 7, stk. 1, og stk. 3, 3. pkt., og § 334. Den vejledende udtalelse lægger vægt på følgende betingelser:

1. Om virksomheden modtager indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales, jf. § 7, stk. 1 i FIL.
2. Om indlånene eller andre midler, der skal tilbagebetales, modtages fra offentligheden, jf. § 7, stk. 1 i FIL.
3. Om virksomheden yder lån for egen regning, jf. § 7, stk. 1 i FIL.

Nr. 1 er en vurdering af, om der er tale om indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales. I henhold til bemærkninger til § 7 i FIL er definitionen af dette:

”Indskud, hvor indskyderen har krav på at få indskuddet tilbagebetalt i sin helhed. Dette gælder uanset modtagerens økonomiske stilling.”

Nr. 2 er en vurdering af, om midlerne modtages fra offentligheden. Bemærkningerne til FIL definerer ikke nærmere, hvordan begrebet ”offentligheden” skal fortolkes. Definitionen af den virksomhed, og dermed betingelsen om modtagelse fra offentligheden, der udløser kravet om en pengeinstituttiladelse, svarer til definitionen af et kreditinstitut i forordning (EU) nr. 575/2013.

Forordningen, samt de tidligere direktiver, hvori definitionen fremgår, definerer heller ikke nærmere, hvordan begrebet skal fortolkes.

Ved vurderingen af om midlerne modtages fra offentligheden vurderer Finanstilsynet for det første, om der sker henvendelse til en forud afgrænset kreds af fysiske eller juridiske personer. Dette kvalificeres yderligere i den vejledende udtalelse:

"En virksomhed, der kun modtager indlån eller andre tilbagebetalingspligtige midler fra virksomhedens ansatte, vil normalt ikke blive anset for at henvende sig til offentligheden. Dette gælder, uanset at den pågældende virksomhed har mange ansatte.

Annoncering på internettet eller i aviser, adresseløse forsendelser og skiltning fra eller ved forretningslokaler vil derimod som udgangspunkt blive betragtet som henvendelser til offentligheden."

Nr. 3 er en vurdering, om virksomheden yder udlån. Det fremgår her af den vejledende udtalelse, som citerer bemærkningerne til § 7, stk. 1:

"Udlån skal forstås bredt og omfatter enhver form for kreditgivning, herunder finansiel leasing og factoring. En virksomhed, der f.eks. modtager indlån og driver finansiel leasing, skal derfor have tilladelse som pengeinstitut efter forslagetets stk. 1."

4. Finanstilsynets vurdering

4.1 Om virksomheden modtager indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales, jf. § 7, stk. 1 i FIL.

Det fremgår af Foreningens vedtægters § 4, at Foreningen modtager indskud fra sine medlemmer, og at indskuddet kan kun trækkes ud med ét års varsel. Minimums indskuddet er på kr. 100, hvorimod der er ikke fastsat et maksimum.

Det fremgår af Foreningens vedtægter § 5, at der tilskrives renter årligt, og at renterne fastsættes af bestyrelsen for Foreningen.

Endelig fremgår det af Foreningens vedtægter § 6, stk. 7 og 8, at medlemmerne ikke kan gøre krav på mere end det indskudte beløb, og at medlemmerne er ansvarlige for de indskudte midler, og for Foreningens påhvilende gæld over for kreditorer uden for medlemmernes kreds. Medlemmerne hæfter dog kun med deres indskud og kun prorata i forhold til indskuddenes størrelse.

I advokat Jacob Høeg Madsens mail af 14. december 2016 til Finanstilsynet redegøres der endvidere for, at Foreningen vil opbygge en tabsabsorberende reserve for at reducere eventuel risiko for tab hos medlemmerne.

Det er Finanstilsynets vurdering, at definitionen af indlån er bred, og at der er tale om indlån i FIL's forstand. Advokat Jacob Høeg Madsen har i brev af 20. februar 2017 ligeledes tilsluttet sig Finanstilsynets vurdering af, at medlemmernes indskud skal betragtes som indlån i henhold til FIL § 7, stk. 1.

4.2 Om indlånene eller andre midler, der skal tilbagebetales, modtages fra offentligheden, jf. § 7, stk. 1 i FIL.

I henhold til Foreningens vedtægter § 3 kan alle, som ejer fast ejendom i postnummer 7321 Gadbjerg blive medlemmer. I henhold til advokat Jacob Høeg Madsens skrivelse er der ca. 600 husstande i Gadbjerg, og det vil være disse, der kan blive medlemmer.

Ved vurderingen af om der sker henvendelse til offentligheden, lægges der vægt på, om der sker henvendelse til en forud afgrænset kreds af fysiske eller juridiske personer, eller om der sker henvendelse til en større og bredere kreds, jf. ovennævnte vejledende udtalelse. Idet der ikke findes vejledning om begrebet i retsgrundlaget, må fortolkningsbidrag findes i Finanstilsynets praksis, som fremgår af den vejledende udtalelse samt den juridiske litteratur, herunder den kommenterede lov om finansiel virksomhed¹.

Det fremgår af den kommenterede lov om finansiel virksomhed, at en geografisk afgrænsning ikke er en tilstrækkelig afgrænsning af personkredsen². Advokat Jacob Høeg Madsen redegør i sin skrivelse for, at afgrænsningen er tilstrækkelig konkret, da personkredsen ud over en geografisk afgrænsning, også er kvalificeret ved et krav om ejerskab af grund i den geografiske afgrænsning.

Af den kommenterede lov om finansiel virksomhed, følger yderligere:

"Hvis der er tale om, at der modtages indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales fra medlemmer af en forening, hvor det på forhånd er afgrænset, hvem der kan blive medlem, vil der normalt ikke være tale om, at foreningen henvender sig til offentligheden. Der skal dog være tale om en reel afgrænsning af medlemskredsen. Hvis der er tale om en forening, der henvender sig til alle, der er bosiddende i Danmark, eller alle offentligt ansatte, må det antages, at der er tale om, at foreningen henvender sig til offentligheden."

¹ Lov om Finansiell virksomhed, 3. udgave, af Thomas Brenøe, Merete Hjetting, Mariane Simonsen og Malene Stadil.

² Lov om Finansiell virksomhed, 3. udgave, af Thomas Brenøe, Merete Hjetting, Mariane Simonsen og Malene Stadil, s. 76.

Hvis der laves en overordnet vurdering af "grundejere i en angiven by" forekommer afgrænsningen efter Finanstilsynets vurdering ikke at være tilstrækkelig til at falde uden for begrebet "offentlighed" i FIL § 7, da antallet af grundejere i en by kan være relativt stort, f.eks., hvis det var et postnummer i København. Gadbjerg er en relativ lille by med knap 700 indbyggere³, hvoraf kun grundejerne i byen vil kunne blive medlem af Foreningen, hvorfor antallet af potentielle medlemmer yderligere reduceres. Foreningen søger dermed oprettelse i en meget lille by, hvor beboerne i højere grad kan forventes at have en tilknytning til øvrige medlemmer i foreningen. Medlemmerne har således forventeligt et tilhørsforhold til byen og de øvrige indbyggere, som ikke gør sig gældende for større byer. Det tillægges også vægt, at Foreningen styres af lokale beboere, som dermed også har et tilhørsforhold til byen. Denne afgrænsning kan også sammenlignes med modtagelse af indlån fra medarbejdere i én virksomhed, som i henhold til den vejledende udtalelse ikke vil blive betragtet som indlån modtaget fra offentligheden, da medarbejdere i en virksomhed må antages at have et vist tilhørsforhold til virksomheden. Grundet det relativt begrænsede antal potentielle medlemmer er det Finanstilsynets vurdering, at afgrænsningen er reel.

Det fremgår desuden af den vejledende udtalelse, at skiltning fra eller ved forretningslokaler vil blive betragtet som henvendelser til offentligheden. Hvis der reklameres fra et forretningslokale i en lille by, vil den potentielle personkreds være omtrent den samme, som afgrænsningen i Foreningens vedtægter, hvilket taler for at betragte afgrænsningen som utilstrækkelig i forhold til at blive taget ud af begrebet "offentligheden". Advokat Jacob Høeg Madsen angiver i høringssvaret, at Foreningen ikke har intention om at reklamere ved skiltning eller lignende fra forretningslokaler, hvilket taler for, at der ikke sker henvendelse til offentligheden.

I uddybende svar af den 16. marts 2017, har advokat Jacob Høeg Madsen oplyst, at foreningen udelukkende vil gøre opmærksom på sig selv i neutrale vendinger på byens lokale hjemmeside Gadbjerg.dk, hvor der også kan findes information om idrætsforeninger, antenneforeninger og lignende. Herudover vil Foreningen kun mundtligt informere loyalt om dens aktiviteter til borgere i lokalområdet. Omtale på den lokale hjemmeside Gadbjerg.dk ville i sig selv kunne udgøre henvendelse til offentligheden, hvis medlemskab var åbent for en bredere kreds. Foreningens virke er imidlertid begrænset via kravet om, at medlemskab alene kan opnås af grundejere i Gadbjerg. Medlemskab af foreningen vil således ikke være mulig for personer uden for Gadbjerg, som via hjemmesiden Gadbjerg.dk måtte blive opmærksomme på for-

---

³ I 2012 var der 679 indbyggere i Gadbjerg – Kilde: Vejle Kommuneplan: http://vejle-kp13.cowi.webhouse.dk/dk/kommuneplan2013/by_erhverv/lokalbyer/gadbjerg/

eningen. Finanstilsynet lægger vægt på, at der ikke foretages yderligere markedsføring af Foreningen, da en yderligere markedsføring af Foreningen kan medvirke, at Foreningen henvender sig til offentligheden.

På baggrund af Advokat Jacob Høeg Madsens høringssvar er Foreningens medlemskreds afgrænset til grundejere i postnummer 7321 Gadbjerg. Foreningens afgrænsning er således geografisk med en yderligere kvalificering i form af ejerskab af en grund i postnummeret. Det følger videre af Foreningens udkast til vedtægter, at medlemmer bliver opsagt, hvis de fraflytter postnummeret. Disse afgrænsninger medfører samlet set, at det er Finanstilsynets vurdering, at foreningen ikke modtager indlån fra offentligheden.

4.3 Om virksomheden yder lån for egen regning, jf. § 7, stk. 1 i FIL.

Det fremgår af Foreningens vedtægter § 5, at bestyrelsen kan foretage udlån som en del af forvaltningen af medlemmernes indskud. Som sikkerhed for udlånene antages betryggende selvskyldnerkautioner.

Videre følger det af advokat Jacob Høeg Madsens skrivelse, at foreningen skal være med til at finansiere huskøb i Gadbjerg, da borgerne har oplevet problemer med at omsætte deres ejendomme.

Selvom det ikke direkte fremgår af Foreningens vedtægter, at Foreningen vil foretage udlån, så har de muligheden, og på baggrund af advokat Jacob Høeg Madsens skrivelse må det antages at være et af formålene med Foreningen. Der er således tilstrækkeligt sandsynliggjort, at Foreningen vil yde udlån. Udlånene sker af Foreningen, og må derfor betragtes som værende for egen regning.

5. Høring

Det tidligere udkast til afgørelse blev sendt i høring hos Iben Have Thomsen, ved advokat Jacob Høeg Madsen, tirsdag den 24. januar 2017 med høringsfrist den 20. februar 2017 kl. 12.00. Den 20. februar 2017 er der modtaget høringssvar, hvoraf fremgår, at Foreningen har afgrænset den potentielle medlemskreds til grundejere i postnummer 7321 Gadbjerg, hvor den tidligere afgrænsning også indeholdt grundejernes børn og børnebørn. Yderligere bliver et medlem opsagt, hvis denne fraflytter Gadbjerg, og således ikke længere opfylder betingelserne for at være medlem. Denne afgrænsning har medført en fornyet vurdering af, hvorvidt Foreningens aktiviteter falder ind under FIL § 7, stk. 1, 1. pkt.

Denne afgørelse er sendt i høring hos Iben Have Thomsen, ved advokat Jacob Høeg Madsen, mandag den 24. april 2017 med høringsfrist til udgangen af onsdag den 26. april 2017. Advokat Susan Høj har på vegne af Foreningen

den 26. april 2017 oplyst, at der ingen bemærkninger er til udkastet til afgørelse.

6. Konklusion

Gadbjerg Hjælpeforening ønsker at støtte den økonomiske udvikling i Gadbjerg og sikre en fortsat omsætning af ejendomme i byen.

Gadbjerg Hjælpeforening vil gøre dette ved at modtage indskud fra sine medlemmer. Foreningen forventer ikke at have nogle reelle kreditorer ud over Foreningens medlemmer, og overordnet set, må indskuddene derfor anses for at være indlån i henhold til FIL § 7, stk. 1.

Foreningen har afgrænset sin potentielle medlemskreds til at være grundejere i postnummer 7321 Gadbjerg. Den potentielle medlemskreds er derfor meget begrænset. Der lægges afgørende vægt på, at Foreningen har ændret vedtægterne til ikke at omfatte børn og børnebørn af grundejere, hvorfor den potentielle medlemskreds er konkret afgrænset til alene at omfatte personer med et aktuelt tilhørsforhold til et begrænset geografisk område. På grundlag af, at der reelt er under 1.000 potentielle kunder til foreningen, og at der kun er tale om én by i ét postnummer, hvilket giver medlemmerne et yderligere tilhørsforhold, vurderes det, at de midler, som Foreningen modtager fra dens medlemmer, ikke udgør indlån modtaget fra offentligheden.

Finanstilsynet bemærker, at en udvidelse af den potentielle medlemskreds samt yderligere markedsføring af Foreningen kan medføre, at Foreningen henvender sig til offentligheden, og at Foreningen dermed kan blive omfattet af kravet om en pengeinstituttiladelse.

7. Observationer fra Finanstilsynet

For en god ordens skyld skal Finanstilsynet henlede foreningens opmærksomhed på følgende forhold, som efter Finanstilsynets erfaring kan have betydning for de risici, Foreningen påtænker at påtage sig. Foreningen påtænker at påtage sig både likviditets- og kreditrisici. Det medfører risiko for tab for foreningen både på kort og langt sigt, og det kan derfor være relevant for foreningen at anvende revision og rådgivning fra rådgivere, som har specifikt kendskab til disse typer risici.

Samtidig gør Finanstilsynet opmærksom, at Foreningen som god praksis tydeligt bør informere sine medlemmer om, at indlån i Foreningen ikke er omfattet af Garantiformuen og dermed ikke er dækket i tilfælde af Foreningens konkurs.

Endvidere vil Finanstilsynet tilråde Foreningen at ændre Foreningens vedtægtsmæssige tegningsregel således, at Foreningen ikke som nu kan tegnes

af én enkelt person, men alene kan tegnes af to eller flere i forening. Det vil bidrage til at reducere Foreningens risici.